

RAI-tietojen hyödyntäminen kulttuurisen vanhustyön tukena

Kehittämishankkeen yhteenveto

ALLI-verkoston selvitys 2018

Silva Siponkoski

Kehittämishanke lyhyesti

Kehittämishankkeen RAI-järjestelmästä on tilannut kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallinen verkosto ALLI.

Kehittämishankkeen tavoitteena oli kartoittaa ja analysoida sitä miten kulttuurisen vanhustyön toteutumisessa ja kehittämisessä on mahdollista hyödyntää RAI - järjestelmää.

Selvitys toteutettiin:

- Alkukartoitus ALLI-verkoston 13 kunnalle
- Asiantuntijahaastattelut
- Koulutus- / yhteiskehittämistilaisuudet 8 kunnassa.

Kehittämishankkeen toteutti Silva Siponkoski.

Kehittämishanke toteutettiin 8 / 2018 - 12 / 2018.

Kehittämishankkeen lähtökohdat

Kirjaaminen ja arviointi keskeisessä roolissa sosiaali- ja terveyspalveluissa: Hoito- ja palvelusuunnitelmat ohjaavat koko vanhustyöprosessia.

Vanhuspalveluissa käytössä monenlaisia sähköisiä kirjaamisen ja arvioinnin järjestelmiä, joiden rakenne sekä toimintalogiikka vaihtelevat.

Kansainvälinen RAI (Resident Assessment Instrument) -järjestelmä käytössä vuodesta 2019 lähtien kaikissa ALLI-kunnissa.

Sote-dokumentoinnissa kulttuuritoimintaan liittyvä seuranta ja arviointi vähäistä → keskeinen kehittämiskohde.

Kehittämishankkeessa lähtökohtana on ollut olemassa olevien järjestelmien hyödyntäminen.

RAI-järjestelmän hyödyntäminen ikääntyneiden kulttuuristen oikeuksien edistämiseen on mahdollista kuntien yhteistyönä, valtakunnallisella tasolla.

Kehittämishankkeen toimenpiteet

1. **Kartoitettu** RAI-järjestelmän käyttöä kulttuurisen vanhustyön näkökulmasta AILIn kunnissa
2. **Koulutettu** yli 300 soten edustajaa ja kymmeniä kulttuurin edustajia kulttuurin ja RAI:n näkökulmasta 8 paikkakunnalla
3. **Koottu** yhteen AILI-kuntien RAI-asiantuntijat/yhdyshenkilöt ja järjestetty heille yhteiskehittämistilaisuus kulttuurin ja RAI:n näkökulmasta
4. **Haastateltu** teemaan liittyviä asiantuntijoita (mm. THL, kuntien RAI-yhdyshenkilöt, vanhustyön ammattilaiset, taiteen ja kulttuurin asiantuntijat)

Kehittämishankkeesta nousseet teemat

1. RAI järjestelmä on käytössä AILI-verkoston kunnissa, laajasti käytössä koko Suomessa
2. RAI-järjestelmän kysymyspatteristoista löytyy jo nyt kulttuuriseen vanhustyöhön liittyviä kysymyksiä
3. AILI-kunnista löytyi esimerkkejä, joissa RAI-tietoja on hyödynnetty kulttuurisen vanhustyön johtamisen ja kehittämisen tukena: Oulu, Turku, Jyväskylä ja Tampere
4. Kehittämissuunnat RAI-tietojen hyödyntämiselle kulttuurikirjaamisen osalta ovat:
 - toiminnan ohjaus
 - toiminnan vaikuttavuuden arviointi
5. RAI- järjestelmän tietoja voidaan hyödyntää esim. yksilö-, asumisyksikkö-, kunta-, maakunta- ja valtakunnan tasolla
6. Tiedon hyödyntämiseen tarvitaan sote- ja kulttuuritoimijoiden koulutusta, lyhyellä koulutuksella ja ohjeistuksella voidaan saada merkittäviä muutoksia aikaan
7. RAI:n systemaattinen käyttö tukee kulttuurisen vanhustyön kehittämistä ja johtamista
8. RAI-järjestelmän hyödyntämistä tulee kehittää koordinoitusti valtakunnan tasolla, esim. RAI-asiantuntijoiden avulla
9. Innostus on herätetty ja RAI-tietojen käyttö kulttuurisen vanhustyön kehittämiseen saa laajan kannatuksen

Jatkotoimenpide-ehdotukset

1.

Määritellään keskeiset tahot kehittämistyöhön

2.

Perustetaan valtakunnallinen kehittämistyöryhmä

3.

Keskeiset kehittämisen teemat, joita tulee tarkastella kulttuurisen vanhustyön toiminnan ohjauksen ja toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmista

- Laaditaan ohjeet ikääntyneiden omien kulttuuristen taustojen, toiveiden ja tavoitteiden huomioimiseen RAI - kysymyspatteristossa (esim. kysymys A9)
- Koulutetaan RAI-asiantuntijoita ja avainhenkilöitä, kulttuuri-ohjaajia tms. ja vanhustyön ammattilaisia. Esim. laaditaan kulttuurista vanhustyötä koskeva osuus THL:n RAI-verkkokouluun
- Tutkitaan taide- ja kulttuurialan ammattilaisten mahdollisuuksia RAI-järjestelmän hyödyntämiseen
- Analysoidaan THL:n laatuvertailuun kerättävän RAI-tiedon avulla, miten RAI-tietoja voidaan käyttää kuvaamaan organisaatioita tai alueita kulttuurisen vanhustyön näkökulmista

4.

Tehdään koordinoitusti käytännön kokeiluja sekä niistä saatujen kokemusten systemaattista seurantaa

Yhteystiedot

Lisätietoja antavat:

Tuulikki Koskinen

ALLI-verkoston projektipäällikkö
tuulikki.koskinen@hel.fi

Silva Siponkoski

kulttuurisen vanhustyön asiantuntija
siponkoskisolva@gmail.com

ALLI-hankkeen sivut

<https://www.innokyla.fi/web/hanke7338321>

Taustamuistio löytyy osoitteesta www.innokula.fi

